

TISKOVÁ ZPRÁVA

ČTYŘLÍSTEK – pětisté dobrodružství

Výstava bude probíhat v hlavní budově Muzea hlavního města Prahy,
Na Poříčí 52, Praha 8
od 1. prosince 2010 do 27. února 2011

Vánoční výstava v hlavní budově Muzea hlavního města Prahy mapuje několik desetiletí života oblíbených komiksových hrdinů a jejich duchovního otce Jaroslava Němečka. První příběh Čtyřlístku vyšel už v roce 1969 a jeho vydávání pokračuje bez přestávky dodnes. V letošním prosinci oslavíme již pětisté dobrodružství čtyř zvířecích kamarádů. Výstava je koncipována jako putování historií Čtyřlístku.

Návštěvník se nejen pobaví nad příběhy Fifinky, Myšpulína, Pindi a Bobíka, ale nahlédne i do zákulisí vzniku a přípravy komiksu. Prohlédne si originální kresby pro časopis nebo předlohy pro poštovní známky. Výstava nabídne malým i velkým návštěvníkům možnost potěšit se příběhy populárních postaviček, využít interaktivních her a vybrat si z široké nabídky zábavných doprovodných programů, připravených zejména pro malé návštěvníky, ale i jejich rodiče a prarodiče.

Myšpulín, Fifinka, Bobík a Piňďa se poprvé sešli na stránkách časopisu Čtyřlístek v roce 1969 v díle nazvaném „Vynálezy profesora Myšpulína“. Jeho autorem byl tehdy čtyřadvacetiletý Jaroslav Němeček, který vymyslel komiksové postavičky společně s manželkou Lucií. Inspiraci pro barevný komiks načerpali v Itálii, kde byli ohromeni barevností západních časopisů. Jaroslav Němeček už tehdy vytvářel komiksy pro časopis Mateřídouška, avšak komiks pro děti vydaný samostatně, ne jako „přílepek“ jiného časopisu, byl v Československu odvážným počinem. Výtvarníkovi Jaroslavu Němečkovi se tak podařilo v období nastupující normalizace prosadit buržoazní komiks - nebo-li kreslený seriál - jak se musel tehdy komiks nazývat.

První číslo Čtyřlístku vyšlo v nakladatelství Orbis 15. května 1969. Náklad třicet tisíc kusů byl i přes nedůvěřivost vydavatelů do tří týdnů rozebrán. Z počátku se totiž vůbec nepočítalo s tím, že bude mít pokračování. Vysoký zájem čtenářů o komiks to ale potvrdil a z Čtyřlístku se stal pravidelně vycházející časopis, který má dnes na svém kontě již pět set vydaných čísel.

První čtyři příběhy Čtyřlístku vyšly samostatně a napsal je Jaroslav Němeček sám. Poté se jejich autorkou stala legendární Ljuba Štíplová, která dala postavičkám nezaměnitelné příběhy, kterých sama napsala přes sto padesát. Časopis vycházel v edici Knihovnička Čtyřlístek osmkrát až devětkrát ročně, společně s dalšími „nečtyřlístkovskými“ komiksy, jako byl Rexík, Sedmikráskov, Polda a Olda, Anča a Pepík, Sherlock Holmes, Káťa a Škubánek a další. Na jejich tvorbě se podíleli mnozí známí spisovatelé a výtvarníci pro děti a mládež jakými byli Adolf Born, Věra Faltová, Karel Franta, Svatopluk Hrnčíř, Vladimír Jiránek, Václav Junek, Dagmar Lhotová, Miloš Nesvadba, Jaroslav Malát, Radek Pilař, Vojtěch Steklač a jiní. Na konci osmdesátých let se náklad Čtyřlístku vyšplhal až na dvě stě dvacet tisíc. Dále již přiděly papíru pro nakladatelství nestačily a Čtyřlístek se tak stal podpultovým zbožím.

Přes svoji popularitu zůstala čtveřice kamarádů svá i v dobách normalizace. Objevily se sice tendence, aby se Čtyřlístek společensky angažoval, ale zabránila tomu právě Ljuba Štíplová, která prohlásila, že prase přeci nemůže chodit do prvomájového průvodu. Po roce 1989 se otevřely hranice konkurenčnímu prostředí a Čtyřlístek si musel vydobýt místo mezi Tomem a Jerryem, Kačery z Kačerova, Želvami Ninja apod., kteří byli masově podporováni televizí.

Nakladatelství Panorama (dříve Orbis), kde časopis dosud vycházel, zaniklo, ale Jaroslav Němeček se svými kolegy v roce 1990 založil soukromé nakladatelství Čtyřlístek. Děti se postupně vrátily k „pocitivému“, a českému čtenáři bližšímu, Čtyřlístku. Nakladatelství Čtyřlístek tak úspěšně pokračovalo a pokračuje v tradici vydávání příhod komiksových hrdinů. Od roku 1991 se k Ljubě Štíplové přidávali další spisovatelé: Libuše Koutná, Hana Lamková, Josef Lamka, Jiří Poborák, Karel Ladislav a jiní, kteří se v psaní Čtyřlístku střídali. Čtyřlístek vyšel i v cizích jazycích, např. v němčině, řečtině či angličtině. Postavičky Čtyřlístku můžeme nyní potkávat již dvacetkrát do roka. S Čtyřlístkem se setkáme ale i ve Speciálu Čtyřlístku, knihách anebo počítačových hrách. Letos se objevil na poštovních známkách a na konec příštího roku se připravuje premiéra filmu „Čtyřlístek ve službách krále“.

Výtvarník Jaroslav Němeček (20. 2. 1944) kreslí již od svých čtyř let. V dětství byl jeho nejoblíbenějším ilustrátorem Jiří Trnka a rád listoval i komiksem Rychlé šípy. V rodném domku v pražských Modřanech rád kreslil zvířátka a dokonce i jednoduché komiksy. Ve škole neustále kreslil pod lavicí a měl i štěstí na výborného učitele výtvarné výchovy, pana Marka. Po základní škole vystudoval Umělecko-průmyslovou školu - obor propagační grafika. Po absolutoriu obcházel se svými kresbami redakce a hledal práci. Podářilo se mu uchytit v nakladatelství Orbis, které se později přejmenovalo na Panoramu. Nejprve kreslil krátké komiksy do časopisu Mateřídouška a v roce 1968 vytvořil první příběh Čtyřlístku.

CHARAKTERISTIKA POSTAV

Myšpulín

Černobílý kocour v červeném fraku s motýlkem, Myšpulín, je geniální vynálezce. V domku Čtyřlístku má svoji laboratoř, kde vymýšlí nejrůznější vynálezy, které někdy zachrání hrdiny příběhu ze šlamastyky. Ale jindy jim způsobí nepříjemnosti, které jsou často úsměvné. Myšpulín je také řidič červeného autíčka a lodní kapitán. Jeho úhlavním nepřítelem je profesor Zádrhel, který se neustále snaží ukrást Myšpulínovi vynálezy a získat jeho slávu.

Bobík

Prasátko Bobík v zelené košili a žlutých kalhotách je pravděpodobně nejoblíbenější postavou Jaroslava Němečka. Bobík je nebojácný silák, který svojí silou často zachrání kamarády v nouzi. Jako každý silák má rád jídlo, a tak ho můžeme často spatřit s chlebem v ruce nebo jak si stěžuje na kručící břicho. Občas mívá i nadváhu, ale ve skutečnosti je to velký sportovec. Rád se pere a pošťuchuje s Piňďou.

Fifinka

Bílá psí slečna v růžových šatičkách je křehkou ženou, která se láskyplně stará o své kamarády. Vaří, pere, uklízí a zahradničí. Nemá ráda, když jsou chlapani Čtyřlístku nepořádní a ráda dbá o svůj zevnějšek. Kamarádi ji na oplátku za její starostlivost chrání před nebezpečím. Fifinka vyšla jako první z oblíbené čtveřice na poštovních známkách - na první české známce, na které není uvedena nominální hodnota.

Piňďa

Piňďa v červených kalhotách s jednou kšandou je jako správný zajíc rychlý běžec a svými dlouhými slechy výborně slyší. Neustále se něčeho bojí, což je způsobeno zřejmě jeho zálibou ve čtení detektivek a hororů. Přesto dokáže svůj strach překonat. Provozuje také rád atletiku a je vítězem několika závodů v běhu.

Profesor Kazimír Zádrhel

Je nejčastější vedlejší postavou Čtyřlístku. Má trochu „supermanovský“ vzhled, ale ve skutečnosti je zápornou postavou. Neustále se snaží ukrást Myšpulínovi vynálezy, které by rád využil ke svým zločinným úmyslům; někdy na to není sám - šéfuje dalším dvěma zločincům. Celkem se objevil ve čtrnácti příbězích. První tři vyšly v letech 1969–1970, poté byla dlouhá pauza a v roce 1992 se profesor Zádrhel vrátil opět na scénu.

Výstava nabídne malým i velkým návštěvníkům nejen možnost potěšit se příběhy milovaných zvířátek, ale také využít interaktivních her a vybrat si ze široké nabídky zábavných doprovodných programů, připravených zejména pro malé návštěvníky i jejich rodiče a prarodiče. Na místě si návštěvníci budou moci zakoupit nová čísla Čtyřlístku, vybrat si z bohaté nabídky propagačních předmětů nebo si například koupit poštovní známku Fifinky vydanou Českou poštou.

Kontakt pro bližší informace:

Věra Hloušková
Muzeum hlavního města Prahy
Kožná 1/475
110 Praha 1
T+ 420 221 012 933
M+ 420 603 888 053
F+ 420 224 214 306
hlouskova@muzeumprahy.cz
www.muzeumprahy.cz